

Yrkeshögskolan

OMRÅDESANALYS 2026

Trädgård

Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll	4
Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar	4
Avstämningar	4
Yrkeshögskolans statistik	5
Myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras	5
Trädgård	6
Utfall ansökningsomgång YH-program 2025	7
Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program	8
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt	10
Regionalt utbud och regional efterfrågan	15
Myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras	21
Definitioner	22

Inledning

Den här områdesanalysen är ett analysunderlag som visar hur Myndigheten för yrkeshögskolan ser på utbildningarnas resultat och efterfrågan på kompetens samt myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras.

I områdesanalysen presenteras pågående och beviljade utbildningsplatser för yrkeshögskoleutbildning som omfattar minst 100 yrkeshögskolepoäng (YH-program) och för kort yrkeshögskoleutbildning (YH-kurser). För YH-program presenteras resultat per utbildningsinriktning samt arbetsmarknadens efterfrågan på kompetens. Områdesanalysen avslutas med myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att bedömningen inte alltid motsvarar den faktiska efterfrågan på kompetens. För information om hur en ansökan prövas hänvisas till myndighetens bedömningshandbok som går att begära ut via myndighetens registratur. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också göra att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målet med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Analysen utgör ett stöd för myndighetens handläggare vid bedömning av ansökningar och kan även bidra till omvärldsanalys för andra intressenter.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- Utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- Resultat från genomförda utbildningar
- Beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- Regionalt utbud och regional efterfrågan
- Myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från *Svensk utbildningsnomenklatur* (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning (SUN5) leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på arbetsmarknadens utveckling.

Avstämningar

Vid framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå, när det har varit möjligt.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns mycket statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- outnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Särskilt relevant att visa är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet de beviljade utbildningarna finns. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivets behov lämplig regional eller nationell placering varpå den regionala efterfrågan är en viktig aspekt när nya platser beviljas.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt outnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras

Områdesanalysen avslutas med myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras utifrån en samlad analys av arbetsmarknadens behov. Bedömningarna baseras på de underlag och förutsättningar som är kända vid tidpunkten för analysens framtagande. Dessa bedömningar kan dock komma att revideras till följd av förändrade omvärldsfaktorer, myndighetens tillgängliga medel eller inkomna ansökningar.

Trädgård

Denna områdesanalys omfattar de utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan som bidrar till kompetensförsörjning inom trädgårdsbranschen.

Trädgårdsodlare	SUN-KOD 622cb
Arbetsledare inom trädgårdsodling	SUN-KOD 622cg
Trädgårdsanläggare	SUN-KOD 622ca
Arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning	SUN-KOD 622cf
Arborist	SUN-KOD 622ce

Utfall ansökningsomgång YH-program 2025

Inkomna och beviljade ansökningar

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Trädgårdsodlare	4	2
Arbetsledare inom trädgårdsodling	2	0
Trädgårdsanläggare	3	1
Arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning	7	6
Arborist	2	0

Källa: MYH.

Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår.

Utbildningsinriktningar	2026	2027	2028	2029	2030
Trädgårdsodlare	66	88	104	104	16
Arbetsledare inom trädgårdsodling	44	20	40	16	16
Trädgårdsanläggare	85	85	70	40	40
Arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning	265	290	284	204	159
Arborist	48	72	48	24	

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökningsomgång 2026 påverkar i huvudsak slutåret 2029 och framåt beroende på utbildningarnas längd. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökningsomgång och på så vis byggs utflödet på framåt. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Se även näraliggande områdesanalyserna *Lantbruk, vattenbruk och djurhållning* samt *Livsmedelsproduktion*.

Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2022	2023	2024
Trädgårdsodlare	71 %
Arbetsledare inom trädgårdsodling	94 %
Trädgårdsanläggare	46 %	68 %	66 %
Arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning	79 %	79 %	75 %
Arborist	79 %	63 %	62 %
Totalt för yrkeshögskolan	68 %	68 %	68 %

Källa: SCB.

År 2024 examinerades ungefär 35 personer från utbildningarna inom inriktningen trädgårdsodlare, 50 från trädgårdsanläggare, 175 från arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning och 30 från arboristinriktningen.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2024).

Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Överensstämmelse arbete – utbildning		
		Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Trädgårdsanläggare	95 ± 4	62 ± 11	19 ± 9	19 ± 9
Arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning	89 ± 5	69 ± 7	22 ± 7	9 ± 4
Totalt för yrkeshögskolan	81 ± 1	58 ± 1	25 ± 1	17 ± 1

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Källa: SCB.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2022–2024 sammanräknat).

Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Överensstämmelse arbete – utbildning		
		Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Trädgårdsanläggare	90 ± 5	58 ± 0	27 ± 7	23 ± 7
Arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning	91 ± 2	70 ± 4	23 ± 4	7 ± 2
Arborist	98 ± 3	82 ± 10	18 ± 8	..
Totalt för yrkeshögskolan	85 ± 0	62 ± 0	25 ± 0	13 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.
Källa: MYH.

Andel outnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2023	2024	2025
Trädgårdsodlare	27 %	8 %	3 %
Arbetsledare inom trädgårdsodling	-	0 %	0 %
Trädgårdsanläggare	0 %	2 %	5 %
Arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning	9 %	8 %	10 %
Arborist	11 %	8 %	4 %
Totalt för yrkeshögskolan	11 %	9 %	10 %

Om en cell är streckad betyder det att det inte startade någon utbildning det året.
Källa: MYH.

Sammanfattande reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden för inriktningarna inom trädgårdsanläggning ligger generellt sett lika med eller över genomsnittet för yrkeshögskolan medan arborist uppvisar en sjunkande examensgrad sett över de tre senaste åren. Alla tre inriktningarna ligger dock över eller i nivå med genomsnittet för yrkeshögskolan vad gäller andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen.

Resultat för andel i arbete och arbetets överensstämmelse för inriktningarna inom trädgårdsodling saknas och det finns enbart sporadiska uppgifter för examensgraden.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Trädgårdsbranschen kan delas upp i tre delar:

- hortikulturell primärproduktion, med odling på fält och i växthus,
- utemiljöbranschen och
- fritidsodling.

Källa: Branschbeskrivning Trädgård – område hortikultur, utemiljö och fritidsodling (2017), Enheten för samverkan och utveckling vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU).

Yrkeshögskolan bidrar med utbildningar som leder till arbete i ett antal yrkesroller inom både den hortikulturella primärproduktionen och i utemiljöbranschen. Grundläggande utbildning ges via gymnasieskolans naturbruksprogram, inriktning trädgård. För inriktningarna inom trädgårdsanläggning är även bygg- och anläggningsprogrammet relevant. Det finns också ett visst utbildningsutbud inom ramen för Komvux och försöksverksamheten Nationell yrkesutbildning, som ger en grund för fortsatt utbildning inom området. Efter gymnasiet finns förutom yrkeshögskolans utbildningar, utbildning till trädgårdsingenjör och landskapsingenjör via Sveriges lantbruksuniversitet (SLU).

Trädgårdsodling och arbetsledare inom trädgårdsodling

Det finns två inriktningar inom odling i yrkeshögskolan. Utbildning inom *trädgårdsodling* leder till arbete med odling av grönsaker, bär, frukt, svamp, plantskoleväxter och prydnadsväxter i växthus och på friland. Utbildning inom inriktningen *arbetsledare inom trädgårdsodling* leder till arbete som drifts- eller produktionsledare, med inriktning mot odling. Anställning kan till exempel vara på trädgårdsföretag och plantskolor.

SLU:s utbildning till trädgårdsingenjör är till viss del närliggande yrkeshögskolans utbildningar. Trädgårdsingenjörer arbetar med företagande eller produktutveckling inom den produktionsmässiga odlingen av grönsaker, frukt, bär, plantskoleväxter eller prydnadsväxter. Akademisk utbildning utgår från vetenskapliga teorier medan yrkeshögskolans utbildningar är mer praktisknära med fokus på operativt yrkesarbete och branschspecifika färdigheter. Det kan vara så att vissa av de arbeten som yrkeshögskolan utbildar till också är instegsjobb för personer med akademisk utbildning. Kanske ligger de YH-utbildningar som kan leda till arbete i ledande befattningar närmast de yrkesroller som utbildas till via SLU. Antalet platser på SLU:s utbildning till trädgårdsingenjör uppskattas till cirka 25 per år.

Enligt *Livsmedelsstrategin 2.0 (2025)* ska Sveriges livsmedelsproduktion öka, för en högre grad av självförsörjning av livsmedel och minskad sårbarhet i livsmedelskedjan. Regeringen har gett

Jordbruksverket i uppdrag beskriva möjliga målformuleringar, vilket resulterade i rapporten *Förslag på mål och uppföljningsmetoder för svensk livsmedelsproduktion (2025)*. I rapporten ges förslag om produktionsökningar för huvudkål, matlök, morötter, tomater och äpplen.

Trädgårdsnäringen beskrivs i LRF:s rapport *Grön uppväxling (2026)* som arbetsintensiv i perioder, med en låg förädlingsgrad. Försäljningen sker via ekonomiska föreningar eller genom direktavtal med grossister och handel. En del av volymen går till restaurang och en del säljs på kontrakt till livsmedelsindustrin. En mindre andel av volymen säljs direkt från producenten till konsument. För att möjliggöra en grön uppväxling finns enligt rapporten ett stort behov av fortsatt teknisk utveckling, forskning och innovation inom växtskydd, bevattningsteknik, näringsrecirkulering, hållbara substrat och automatisering.

För att uppnå hög kvalitet på de produkter som odlas behövs såväl biologisk som teknisk kunskap. Odling i växthus styrs med hjälp av tekniska system för kontroll och justering av ljus, temperatur, bevattning och klimat. Med hjälp av vertikalodling, kan fler ytor och platser användas för odling. Det handlar främst om produktion av sallad och örter. Men denna typ av odling kräver mycket energi för belysning och för att reglera och kontrollera inomhusklimatet. Grad av mekanisering skiljer sig ofta åt beroende på företagets storlek där mindre företag kan ha svårt att mekanisera produktionen fullt ut.

Kompetensbehoven drivs således av både teknikutvecklingen och efterfrågan på en ökad svensk livsmedelsproduktion och en väl fungerande kompetensförsörjning till sektorn är en viktig del i att åstadkomma ökningen. En utmaning är att behovet av personal är säsongsbundet. Bärödling har en kort och intensiv säsong medan plantskoleväxter och växthusodling har en betydligt längre säsong. Enligt en undersökning som LRF har låtit göra, anser drygt hälften av företagen att tillgången på arbetskraft begränsar deras verksamhet idag. De mest efterfrågade yrkesrollerna som trädgårdsföretagen vill rekrytera är arbetare, driftsledare och maskinförare. Enligt uppgift i *Trädgårdsodlingens struktur 2023 (2024)* från Jordbruksverket, fanns det 1 584 trädgårdsföretag 2023 och lika många driftsledare. 970 företag bedrev frilandsodling och 261 växthusodling. Resterande 353 företag bedrev både frilands- och växthusodling.

Enligt Gröna arbetsgivares undersökning *Kompetenskartläggning 2026 (2026)* föreligger ett behov av 1 200 trädgårdsarbetare/odlare de kommande tre åren, eller 400 per år. Det framgår dock inte vilken utbildningsnivå som efterfrågas eller hur stor andelen nyanställningar kan beräknas vara. Av kartläggningen framgår även det regionala behovet, vilket redovisas under det regionala avsnittet i områdesanalysen.

Arbetsförmedlingen bedömer vid tidpunkten för analysens publicering att det är stora möjligheter till arbete för trädgårdsodlare och att efterfrågan på fem års sikt väntas öka jämfört med idag. När det gäller trädgårdsingenjörer skriver Saco under *Framtidsutsikter* vid samma tidpunkt, att det kommer att råda balans på arbetsmarknaden på fem års sikt för nyexaminerade. Efterfrågan är större på erfarna personer, men stora pensionsavgångar kommer att göra det lättare för nyexaminerade att etablera sig på arbetsmarknaden. Dessutom kan efterfrågan öka genom regeringens uppdaterade livsmedelsstrategi och strategi för biologisk mångfald, som innebär att stadsgrönka och ekosystemtjänster ska integreras i urbana miljöer skriver Saco. Prognosens osäkerhet uppskattas till 4 för nyexaminerade, på en skala från 1 (låg) till 5 (hög). En faktor som starkt bidrar till osäkerheten är otydliga signaler om kompetensbehovet, där branschen

rapporterar en sak medan arbetslöshetsstatistiken ger en annan bild. Att efterfrågan delvis kan mötas av andra yrkesgrupper bidrar också till osäkerheten, liksom att statistiken är osäker på grund av att yrkesgrupperna är små och underlaget litet menar Saco. Enligt Fackförbundet Naturvetarna finns det flest arbetstillfällen i södra Sverige men det är också där som konkurrensen om jobben är som störst. Naturvetarna uppskattar att det finns cirka 600 yrkesverksamma personer som är trädgårdsingenjörer eller som har liknande kompetens.

Trädgårdsanläggare och arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltare

Trädgårdsanläggare och arbetsledare arbetar i utemiljöbranschen med att anlägga och förvalta och underhålla utemiljöer som till exempel privata trädgårdar eller parker. Ungefär två tredjedelar av arbetsuppgifterna inom branschen handlar om skötsel, eller förvaltning som det också kallas, av anläggningar medan en tredjedel handlar om planering och nyanläggning. Anställning kan till exempel vara inom kommunal parkförvaltning, kyrkogårdsförvaltning eller offentliga trädgårdar. Även här är SLU:s utbildning till trädgårdsingenjör med inriktning design samt utbildning till landskapsingenjör, som anlägger och förvaltar parker, lekplatser, kyrkogårdar och trädgårdar, näraliggande. Antalet platser på SLU:s utbildning till landskapsingenjör uppskattas till cirka 80 per år.

Trädgårdsanläggning behövs för en hållbar samhällsplanering. I samband med att klimatet förändras kommer extremväder som torka och stora mängder nederbörd bli allt vanligare. Anläggning av dammar, grönområden och trädplanteringar bidrar till att skapa en hållbarare stadsmiljö. Efterfrågan tros bli större i storstadsområden där satsningar på stadsgrönska, dagvattenlösningar och park-/utemiljöutveckling är mer omfattande. Lägg därtill den nationella strategin för biologisk mångfald för vilken regeringen har beslutat två nya etappmål som avser arbetet med stadsgrönska och att mångfalden av vilda pollinatörer ska förbättras.

Genom SCB:s yrkesregister går att få uppgift om hur många anställda det är i en viss yrkesgrupp på arbetsmarknaden, deras utbildningsbakgrund och antal anställda per åldersgrupp. Relevant yrkesgrupp är 6113 – *trädgårdsanläggare med flera*. I denna yrkesgrupp ingår även arborister. År 2024 var antalet anställda 18 370, enligt SCB. Det var 10 312 personer som hade gymnasial utbildning som högsta utbildningsnivå. 2 712 personer hade en eftergymnasial utbildning som var kortare än tre år och 1 693 personer hade en eftergymnasial utbildning som var tre år eller mer. Av statistiken framgår att 15 procent har en utbildningsbakgrund som kan motsvara yrkeshögskola eller kortare universitets- eller högskoleutbildning.

Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år bestod av 2 456 personer. Ett antagande är man börjar gå i pension under perioden 2030–2034 med ett genomsnitt på 491 pensionsavgångar per år. Det bör dock påpekas att detta är ett mycket förenklat scenario och att avgångar även kan ske av andra orsaker. Det går heller inte att säga exakt hur många av dessa personer som behöver ersättas med kompetens från just yrkeshögskolan. Om man utgår från andelen med eftergymnasial utbildning, kortare än tre år skulle det motsvara cirka 75 personer per år.

Enligt branschorganisationen Trädgårdsanläggarna, som företräder ett hundratal medlemmar, består branschen av cirka 50 000 sysselsatta, motsvarande 34 000 årsarbeten.

Trädgårdsanläggarna menar att det finns ett uppdämt behov av utbildad personal på cirka 5 200

personer per år och att behoven i ett normalläge handlar om cirka 3 600 personer per år. Enligt Gröna arbetsgivares kompetenskartläggning föreligger ett behov av 600 trädgårdsanläggare de kommande tre åren, eller cirka 200 per år. Andel nyanställningar eller önskad utbildningsbakgrund framgår inte av de båda undersökningarna. Däremot finns behovet nedbrutet per län och region, vilket redovisas längre fram under analysens regionala avsnitt.

Arbetsförmedlingen bedömer vid tidpunkten för analysens publicering att det är stora möjligheter till arbete för trädgårdsanläggare i nuläget och att efterfrågan väntas öka på fem års sikt. Av Saco:s *Framtidsutsikter* vid samma tidpunkt, framgår att prognosen för nyexaminerade landskapsingenjörer, liksom för trädgårdsingenjörer, är att det kommer att råda balans på arbetsmarknaden på fem års sikt. Efterfrågan är större på erfarna personer, men stora pensionsavgångar kommer att göra det lättare för nyexaminerade att etablera sig på arbetsmarknaden. Dessutom kan efterfrågan öka genom regeringens uppdaterade livsmedelsstrategi och strategi för biologisk mångfald, som innebär att stadsgrönka och ekosystemtjänster ska integreras i urbana miljöer. Prognosens osäkerhet uppskattas till 4 för nyexaminerade, på en skala från 1 (låg) till 5 (hög). En faktor som starkt bidrar till osäkerheten är otydliga signaler om kompetensbehovet, där branschen rapporterar en sak medan arbetslöshetsstatistiken ger en annan bild. Att efterfrågan delvis kan mötas av andra yrkesgrupper bidrar också till osäkerheten, liksom att statistiken är osäker på grund av att yrkesgrupperna är små och underlaget litet menar Saco. Enligt Naturvetarna finns det flest arbetstillfällen i södra Sverige men det är också där konkurrensen om jobben är som störst. Naturvetarna uppskattar att det finns cirka 500 yrkesverksamma personer som är landskapsingenjörer eller har liknande kompetens.

Arborist

Arborister är trädspecialister som bland annat beskär och fäller träd i såväl städer som trädgårdar. Det är ett fysiskt ansträngande arbete som innebär klättring i träd på hög höjd. Av säkerhetsskäl måste man alltid vara två när ett klättringsuppdrag ska genomföras. Anställning kan finnas på företag som utför tjänster inom trädvård. En arborist kan även arbeta som trädskakkunnig på beställarsidan inom exempelvis en kommun. Yrkesrollen är internationellt vedertagen med ett certifieringssystem som innebär att man även kan arbeta utomlands. Certifiering ingår dock inte i utbildningen och kräver minst två års yrkeserfarenhet. Yrkeshögskolan är idag den enda formella utbildningsvägen till att bli arborist i Sverige.

Träden behövs för vårt välbefinnande och spelar en viktig roll i att hantera klimatomställningens effekter och bibehålla den biologiska mångfalden. De skapar skugga, suger upp vatten, kyler genom transpiration och är nödvändiga för olika arters fortlevnad. Grönkan bidrar till så kallade ekosystemtjänster som att rena luft och ta hand om dagvatten. I regeringens *Ny strategi för levande och trygga städer (2024)*, beskrivs att parker, trädplanterade gator och privata trädgårdar ger de boende tillgång till natur och rekreation på nära håll, vilket ger välbefinnande och livskvalitet, samt att parker och trädgårdar har en viktig funktion för den biologiska mångfalden och klimatet i staden.

Efterfrågan på kompetens drivs av olika krav och standarder inom trädvård. Enligt uppgift från Svenska Institutet för Standarder (SIS), finns två standarder inom trädvård för beskärning av träd, en för terminologi samt en för vägledning för användning av fallskyddsutrustning vid

trädarbete. Under 2025 kom en ny standard för skydd av träd under byggprojekt. Den omfattar allt från planprocessen, till tekniska lösningar och skötselåtgärder.

Svenska Trädföreningen är en förening för yrkesverksamma arborister och personer som arbetar med träd i staden. Från det att yrkesrollen infördes i Sverige med hjälp av expertis från bland annat Storbritannien under 90-talet, har utvecklingen gått snabbt och man ser inga tecken på avmattning. Tillväxttakten har varit hög de senaste 10–20 åren och kompetensbristen är fortfarande stor, speciellt utanför storstadsregionerna där vissa län helt saknar tillgång på utbildade arborister. Behoven finns även på beställarsidan, med arbetsuppgifter som lämpar sig väl för erfarna arborister. Föreningen uppskattar att det finns totalt 400–500 aktiva klättrande arborister i Sverige samt cirka 75 konsulterande arborister, vilka främst arbetar med rådgivning.

Enligt Gröna arbetsgivares kompetenskartläggning föreligger ett behov av 250 arborister de kommande tre åren, eller cirka 85 per år.

YH-kurser

Yrkeshögskolans kurser kan vara ett bra verktyg för kompetensutveckling av yrkesverksamma.

Under Saco:s *Framtidsutsikter* beskrivs att AI används i allt större utsträckning för att optimera livsmedelsproduktionen och utvecklingen är ännu tydligare inom den professionella odlingen i växthus, där möjligheten att övervaka och automatisera tillskott av gödning och vatten är stor. Teknisk kompetens har blivit allt viktigare för hortonomer och trädgårdsingenjörer skriver Saco.

Enligt uppgift från LRF:s undersökning efterfrågar en fjärdedel av trädgårdsföretagen YH-kurser. LRF menar att detta kan vara lågt räknat då utbildningsformen kanske inte är helt känd ännu. De ämnesområden som efterfrågas är följande:

- odlingsteknik, 71 procent
- växtskydd, 65 procent
- företagsekonomi, 29 procent
- vattenhantering, 29 procent
- juridiska frågor, 24 procent
- drönare/robotteknik, 24 procent
- precisionsodling, 24 procent
- företagsledning, 18 procent
- AI-hjälpmiddel, 18 procent
- annat, 12 procent
- grön omställning, 12 procent
- maskinkörning, 12 procent
- byggnation, 6 procent
- djurskötsel, 0 procent

Trädgårdsanläggarna framför att den gröna omställningen bland annat leder till ett ökat behov av kompetens kopplat till dagvattenhantering och kunskap om biologisk mångfald. Behov av kalkylering och kunskap för bjälklagskonstruktioner i takträdgårdar framförs också.

Beviljade platser i utbudet nedan handlar om ett mångfacetterat utbud inom allt från snittsbloms- och grönsaksproduktion till skötsel av ängar och hållbara växtmiljöer och anläggningar. Flera kurser berör samhällsbyggnadsområdet med hänsyn till och användandet av naturmiljöer i samhällsbyggnadsprocessen.

Beviljade platser inom kurser per utbildningsinriktning och startår.

Utbildningsinriktningar	2025	2026	2027
Trädgårdsodlare		36	36
Trädgårdsanläggare	235	205	75
Övriga utbildningar trädgårdsbruk	115	120	43
Totalsumma	350	361	154

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Källa: MYH.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedan presenteras regionalt utbud inom YH-program och regional efterfrågan av kompetensbehov per utbildningsinriktning.

Varje utbildningsinriktning presenteras i ett avsnitt som inleds med en tabell över det regionala platsutbudet. Därefter följer en sammanfattning av regionernas bedömning av kompetensbehov i den egna regionen. Därutöver kan eventuellt även annan information om regionala behov anges.

Myndigheten samlar årligen in information om regionernas kompetensbehov genom formulär som skickas till regionalt utvecklingsansvariga (RUA). Bedömningarna avser behov på 3–5 års sikt. Att en region inte svarar behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning.

Några regioner kommenterar även mer övergripande. Region Skåne skriver att man är en stark jordbruks-, trädgårds- och livsmedelsregion där kompetensbehoven påverkas av livsmedelsberedskap, hållbar produktion, vatten, biologisk mångfald, cirkularitet, digitalisering, automation och spårbarhet. Den övergripande bedömningen är att det råder balans med bristinslag inom odling, trädgård och kvalificerade roller nära livsmedelskedjan. Region Halland skriver att man ser växande krav på hållbar produktion, bioekonomisk energiproduktion och

avancerad maskin- och precisionsodling, som drivs av digitalisering, miljökrav och moderniserad produktion. Digitalisering och miljökrav driver utvecklingen mot mer tekniskt avancerade arbetsuppgifter och yrkesrollerna breddas mot digital styrning, dataövervakning, maskinoptimering och samordning av komplexa produktionsmoment. Region Jönköpings län svarar att man ser ökande behov av utvecklingsarbete, beredskap och närproducerat vilket skapar generellt ökande behov. Region Östergötland menar att länet har potential att bidra till en ökad nationell livsmedelsproduktion, vilket skulle innebära ökat behov av kompetensförsörjning inom hela livsmedelskedjan; från primärproduktion till förädling. Västra Götalandsregionen framför att det finns god efterfrågan på YH-utbildade inom trädgård. Region Gotland skriver att det bedrivs ett antal vuxenutbildningar på grundläggande- och fortsättningsnivå och att det finns framtida behov både vad gäller ledarskap och olika typer av specialisering.

Trädgårdsodlare

Utbildningar till *trädgårdsodlare*. Antal platser per region/län och slutår.

Platser med slutår per län	2026	2027	2028	2029	2030
Södermanland	32	24	24	24	
Uppsala		30	30	30	
Västernorrland	20	20	20	20	
Västra Götaland	14	14	30	30	16

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Källa: MYH.

Region Jönköpings län uppger att kompetensbehovet är i balans.

Västra Götalandsregionen och regionerna Skåne, Östergötland och Uppsala län uppger att det råder brist på kompetens.

Underlag finns även genom Gröna arbetsgivares *Kompetenskartläggning 2026*. Enligt den behövs trädgårdsarbetare/odlare främst i följande geografiska områden under perioden:

- Sydsverige, 700
- Stockholm, 200
- Östra Mellansverige, 100
- Småland med öarna, 60
- Norra Mellansverige, 50
- Mellersta Norrland, 30
- Västsverige, 30

- Övre Norrland, 10

Arbetsledare inom trädgårdsodling

Utbildningar till *arbetsledare inom trädgårdsodling*. Antal platser per region/län och slutår.

Platser med slutår per län	2026	2027	2028	2029	2030
Skåne	24		40	16	16
Stockholm	20	20			

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Källa: MYH.

Region Skåne uppger att kompetensbehovet är i balans.

Västra Götalandsregionen och regionerna Östergötland, Sörmland och Uppsala län uppger att det råder brist på kompetens.

Övriga utbildningar trädgårdsbruk

Det saknas utbud inom YH-program men det finns ett utbud inom YH-kurser.

Region Jönköpings län uppger att kompetensbehovet är i balans.

Västra Götalandsregionen och regionerna Skåne, Västernorrland och Sörmland uppger att det råder brist. Region Skåne tillägger att trädgårdsbruk är en bred men regionalt relevant inriktning i Skåne. Behov finns särskilt kopplat till odling, anläggning, skötsel, klimatanpassning och gröna miljöer, men bör prövas i breda kluster menar regionen.

Region Östergötland skriver i en kommentar under vattenbruk, som presenteras i områdesanalysen *Lantbruk, vattenbruk och djurhållning*, att det finns ett ökat behov av kompetens för vattenåtgärder såsom våtmarker, bevattningsdammar, täckdikning, och kalkfilter dike i odlingslandskapet kopplat till jordbruket. Behovet drivs av klimatanpassning skriver regionen.

Att en stor del av den svenska trädgårdsodlingen på friland och i växthus är koncentrerad till Skåne, framgår av uppgifter i Jordbruksverkets rapport *Trädgårdsodlingens struktur 2023* (2024). Där beskrivs att ungefär en tredjedel av företagen och hälften av antalet sysselsatta finns i Skåne. Även Gotland är stora på frilandsodling och när det gäller växthusodling ligger Blekinge inte långt efter Skåne.

Trädgårdsanläggare

Utbildningar till *trädgårdsanläggare*. Antal platser per region/län och slutår.

Platser med slutår per län	2026	2027	2028	2029	2030
Skåne och Stockholm*	30	30	20	20	20
Skåne	55	55	50	20	20

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

*Flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Region Uppsala län uppger att kompetensbehovet är i balans.

Västra Götalandsregionen samt regionerna Skåne, Gotland och Jönköpings län uppger att det rådet brist på kompetens.

Underlag finns även genom Gröna arbetsgivares *Kompetenskartläggning 2026*. Enligt den behövs trädgårdsanläggare främst i följande geografiska områden under perioden:

- Stockholm, 400
- Småland med öarna, 60
- Sydsverige, 50
- Östra Mellansverige, 50
- Norra Mellansverige, 20
- Västsverige, 20
- Övre Norrland, 10

Arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning

Utbildningar till arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning. Antal platser per region/län och slutår.

Platser med slutår per län	2026	2027	2028	2029	2030
Blekinge	26	26	25	25	25
Skåne och Stockholm*		60	30		
Skåne	60	30	30		
Stockholm	50	50	75	55	55
Uppsala	56	56	56	56	26
Västerbotten	20				
Västra Götaland	53	53	53	53	53
Östergötland		15	15	15	

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

*Flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Region Skåne uppger att kompetensbehovet är i balans.

Västra Götalandsregionen och regionerna Gotland, Östergötland, Sörmland och Uppsala län uppger att det råder brist på kompetens.

Enligt Trädgårdsanläggarna ser behoven inom trädgårdsanläggning ut enligt följande för perioden 2025–2027:

Län	Akut	Långsiktigt
Stockholms län	1 200	820
Västra Götalands län	850	600
Skåne län	700	470
Östergötlands län	230	160
Uppsala län	200	150
Jönköpings län	200	130

Hallands län	180	120
Örebro län	150	110
Södermanlands län	150	100
Västmanlands län	150	100
Dalarnas län	140	100
Gävleborgs län	140	100
Värmlands län	140	100
Västerbottens län	140	100
Norrbottens län	120	90
Västernorrlands län	120	90
Kalmar län	110	75
Kronobergs län	110	75
Blekinge län	90	55
Jämtlands län	70	50
Gotlands län	40	20

Arborist

Utbildningar till *arborist*. Antal platser per region/län och slutår.

Platser med slutår per län	2026	2027	2028	2029	2030
Skåne	24	24	24		
Stockholm	24	48	24	24	

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Källa: MYH.

Region Skåne uppger att kompetensbehovet är i balans.

Västra Götalandsregionen och regionerna Uppsala län och Jönköpings län uppger att det råder brist på kompetens.

Underlag finns även genom Gröna arbetsgivares *Kompetenskartläggning 2026*. Enligt den behövs arborister främst i följande geografiska områden under perioden:

- Stockholm, 100
- Sydsverige, 50
- Västsverige, 50
- Norra Mellansverige, 10
- Östra Mellansverige, 10

Enligt Svenska Trädföreningen råder det brist på arborister i hela landet, med undantag av de tre storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö. Det är en hög koncentration av arborister i närheten av utbildningsorterna medan det helt kan saknas tillgång på arborister i de norra delarna av landet. Säsongen i norra Sverige begränsas på grund av klimatet men det finns ändå stora kompetensbehov på både beställar- och utförarsidan menar Svenska Trädföreningen.

Myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras

Trädgårdsodlare och arbetsledare inom trädgårdsodling

Bedömningen är att dimensioneringen inom YH-program kan bibehållas. I bedömningen har kompetensbehov och rådande prognoser beaktats. Det saknas dock resultat för andel i arbete för de båda inriktningarna. Vidare bedöms YH-kurser utgöra ett viktigt komplement för yrkesverksamma och den fortsatta utvecklingen inom trädgårdsodling.

Trädgårdsanläggare och arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning

Bedömningen är att dimensioneringen inom YH-program kan bibehållas. I bedömningen har resultat från andel i arbete, arbetets överensstämmelse, pensionsavgångar, kompetensbehov och rådande prognoser beaktats. Vidare bedöms YH-kurser utgöra ett viktigt komplement för yrkesverksamma för en hållbar samhällsplanering och en ökad biologisk mångfald.

Arborist

Bedömningen är att dimensioneringen inom YH-program kan bibehållas. I bedömningen har resultat från andel i arbete, arbetets överensstämmelse och kompetensbehov beaktats.

Definitioner

Andel i arbete	<p>De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen.</p> <p>Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	<p>Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls.</p> <p>Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Examensgrad	<p>Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad.</p> <p>Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen.</p> <p>Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har.</p> <p>För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.</p>
Konfidensintervall	<p>Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen \pm, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).</p>
Utnyttjade platser	<p>Utnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.</p>
SUN-inriktningar	<p>Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav).</p> <p>Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.</p>

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan

Box 145

721 05 Västerås

www.myh.se